

Raadsvoorstel

Datum : 28 mei 2013

Hoort bij collegeadviesnr. 205176

Datum raadsvergadering 10 juli 2013

Portefeuillehouder Van Beek

Onderwerp: Kadernotitie vernieuwd monumentenbeleid

Verzoek

Het college stelt u voor:

1. in te stemmen met het opstellen van een beleidsvisie vernieuwd monumentenbeleid op basis van de in de kadernotitie neergelegde kaders voor een tussenvariant;
2. voor het opstellen (onderzoek) en vervolgens het uitvoeren (redengevende omschrijving) van de tussenvariant eenmalig € 15.000 en € 2.500 structureel beschikbaar te stellen en deze bedragen te betrekken bij de integrale afweging van nieuw beleid 2014;
3. de bereidheid uit te spreken voor een vorm van financiële ondersteuning en compensatie van eigenaren van aangewezen gemeentelijk monumenten en hiervoor t.z.t. zo nodig budget te voteren.

Kader

In de vergadering van 20 december 2012 heeft u een motie aangenomen waarin u ons college verzoekt in het kader van nieuw beleid een aantal contouren te schetsen voor een vernieuwd monumentenbeleid. Naar de volledige tekst van de motie wordt korthedshalve verwezen.

Argumenten

in het kader van de voorbereiding van de notitie hebben gesprekken plaatsgevonden met in diverse vormen bij gemeentelijke monumentenbeleid betrokken instanties en personen (monumentencommissie, Historische Kring Leusden, Cuypersstichting, rentmeester stichting De Boom, eigenaren Hessenweg 203 en Stoutenburgerlaan1). De "vertaling" hiervan in de drie door u gevraagde varianten zijn neergelegd in de bijgaande "Kadernotitie vernieuwd monumentenbeleid".

Cultuurhistorie in zijn algemeenheid en dus ook historische bouwwerken en objecten is onderdeel van de identiteit van Leusden en daarom iets om trots op te zijn. Deze trots zou tot uitdrukking moeten komen in een monumentenbeleid, waarin m.n. kwetsbare cultuurdragers zo veel mogelijk worden beschermd.

Door alle betrokkenen wordt de huidige wijze van invulling van monumentenbeleid als het minimum beschouwd.

Het optimum (maximumvariant) zou naar hun mening zijn het (al dan niet op termijn) als gemeentelijk monument aanwijzen van alle daarvoor in aanmerking komende panden en objecten (zie "nadere uitwerking"). Complement van het hieruit voortvloeiende vergunning regime zou een financiële compensatie van eigenaren van deze monumenten moeten zijn. Mede vanwege de geconstateerde noodzaak alleen potentieel onwenselijke situaties te voorkomen en de veronderstelde (financiële) haalbaarheid is er bij genoemde partijen draagvlak voor wat in de notitie is aangeduid als de tussenvariant.

Nadere uitwerking

Aan het opstellen van een nota monumentenbeleid moet een actualisering en verbreding van plaatsgevonden inventarisatie (MIP-project uit 1990) voorafgaan. Deze beleidsvisie moet

compact zijn, maar wel ingaan op alle aspecten die met het monumentenbeleid verband houden.

Op basis van een vervolgens door de Monumentencommissie voor te stellen categorisering in primair beeldbepalende (panden en objecten van regionaal belang) en beeldondersteunende objecten (panden en objecten van lokaal belang) en voor wat betreft beeldbepalende objecten vervolgens in door de commissie nader te bepalen (sub)categorieën gebouwen en objecten kan tot een principe worden besloten voor de periodieke aanwijzing van gemeentelijke monumenten. Uitgangspunt hierbij moet zijn dat de meest kwetsbare categorie monumentale panden en objecten het eerst wordt aangewezen. De financiële gevolgen zijn medebepalend voor het aantal aan te wijzen gemeentelijk monumenten.

Voor beeldondersteunende panden en objecten worden bij (toekomstige) herzieningen van bestemmingsplannen voorschriften opgenomen die moeten bewerkstelligen dat de hoofdvorm en externe karakteristieken hiervan niet in ernstige mate worden aangetast. Dit kunnen naast individuele panden ook meerdere panden naast elkaar zijn.

Voor de instandhouding van deze en de beeldbepalende objecten is het soms noodzakelijk dat een ruimer gebruik mag plaatsvinden dan nu wordt toegestaan op basis van het bestemmingsplan. Hieraan wordt zo veel als mogelijk meegewerkt.

Eén van de elementen die nadrukkelijk in de beleidsvisie worden meegenomen is de wijze waarop het verhaal van de cultuurhistorie en m.n. de historische gebouwen en objecten in Leusden levend wordt gehouden. De Historische Kring Leusden vervult hierin nu al een belangrijke rol door de publicaties en lezingen. Daarnaast is deze vereniging op verzoek vraagbaak en dus voor eigenaren van monumentale panden beschikbaar als bron voor historisch onderzoek naar hun eigendom. De Historische Kring wil deze rol blijven vervullen.

Financiën

De kosten van het opstellen en uitvoeren van het vernieuwde monumentenbeleid vallen in een paar onderdelen uiteen.

1. Voor het opstellen van de beleidsnotitie wordt ervan vanuit gegaan dat dit binnen de eigen formatie wordt opgelost.
2. Ten behoeve van de notitie is aanvullend onderzoek nodig. De kosten hiervan worden geraamd op €15.000. Hiervoor is geen dekking binnen de begroting en de ruimte hiervoor moet binnen nieuw beleid 2014 worden gevonden.
3. Ten behoeve van de periodieke aanwijzing van gemeentelijke monumenten moeten "redengevende omschrijvingen" worden opgesteld. De kosten hiervan worden geraamd op €2.500 per jaar. Hiervoor is geen dekking binnen de begroting en de ruimte hiervoor moet binnen nieuw beleid 2014 worden gevonden.
4. Aanwijzing van gemeentelijke monumenten leidt tot vergunningplicht bij wijzigingen hieraan. De afhandeling hiervan leidt tot de noodzaak van (beperkte) uitzetting van de formatie. Uitgaande van een kostendekkend tarief van de leges voor monumentenvergunningen kunnen de kosten die voortvloeien uit de behandeling van de vergunningen hieruit worden gedekt.
5. Door eigenaren van monumenten is aangegeven dat het aanwijzen hiervan als gemeentelijk monument voor hen m.n. leidt tot meerkosten. Als u van mening bent dat van enige vorm van financiële ondersteuning dan wel compensatie sprake moet zijn, dan zou hierover in dit verband door u een principe-uitspraak (subsidie, tegemoetkoming in de kosten veroorzaakt door leges en/of hogere WOZ-waardering, etc.) moeten worden gedaan. In de beleidsnotitie wordt e.e.a. vervolgens verder uitgewerkt. De mogelijkheid van het instellen van een lokaal fonds voor historische gebouwen wordt hierbij betrokken.

Communicatie

De hiervoor genoemde gesprekspartners zijn geïnformeerd over het voorliggende voorstel. Op een soortgelijke interactieve wijze als de kadernotitie is opgesteld zal vervolgens in samenspraak met alle belangenbehartigers en zo veel mogelijk belanghebbenden de beleidsnotitie worden vormgegeven. Voordat deze ter besluitvorming aan u wordt voorgelegd zal hierop inspraak worden gegeven.

Milieu

Aan dit aspect zal waar nodig en mogelijk bij het opstellen van de beleidsvisie inhoud worden gegeven.

Het college van de gemeente Leusden,

E.D. Luchtenburg
directeur-secretaris

mevrouw drs. A. Vermeulen
burgemeester

De raad van de gemeente Leusden;

gelezen het voorstel van het college d.d. 28 mei 2013, nummer 205180;

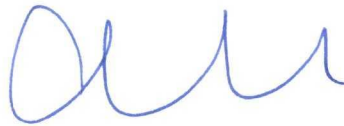
besluit:

1. in te stemmen met het opstellen van een beleidsvisie vernieuwd monumentenbeleid op basis van de in de kadernotitie neergelegde kaders voor een tussenvariant;
2. voor het opstellen (onderzoek) en vervolgens het uitvoeren (redengevende omschrijving) van de tussenvariant eenmalig € 15.000 en € 2.500 structureel beschikbaar te stellen en deze bedragen te betrekken bij de integrale afweging van nieuw beleid 2014;
3. de bereidheid uit te spreken voor een vorm van financiële ondersteuning en compensatie van eigenaren van aangewezen gemeentelijk monumenten en hiervoor t.z.t. zo nodig budget te voteren.

Aldus besloten door de raad van de gemeente
Leusden in zijn openbare vergadering van 10 juli 2013

mevrouw mr. J.S.Y. Houtman
griffier

mevrouw drs. A. Vermeulen
voorzitter